

Νίκος Καπετανίδης: Ο Πόντιος δημοσιογράφος που απαγχονίστηκε από τους Τούρκους

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Αγωνιζόταν για την ελευθερία και ανεξαρτησία του Πόντου και απέρριπτε τη λογοκρισία. Πλήρωσε με τη ζωή του σαν σήμερα πριν από 93 χρόνια.

Γράφει ο Τάσος Κοντογιαννίδης.*

Από τη Μικρασιατική καταστροφή και για πολλά χρόνια στην Ελεύθερη Ελλάδα, τα παιδιά στα σχολεία δεν διδάχτηκαν ποτέ την ιστορία του απόδημου Ελληνισμού. Δεν έμαθαν οι μαθητές ιστορικά γεγονότα του Πόντου και γενικότερα της Μικράς Ασίας λες και ήταν απαγορευμένα ή και υποδεέστερα.

Στο σημερινό μας σημείωμα θα ασχοληθούμε μ' έναν δημοσιογράφο που εξακολουθεί να παραμένει στην αφάνεια παρά το γεγονός ότι θυσιάστηκε για εθνικά οράματα, για την τολμηρή δημοσιογραφική πένα του και την άρνησή του να υποκύψει στη λογοκρισία που επέβαλαν οι Τούρκοι. Θα αναφερθούμε στον Νίκο Καπετανίδη που εκτελέστηκε στα 32 του χρόνια από τους Τούρκους τέτοιες μέρες του 1921.

Οι εφημερίδες «Πόντος» και «Φάρος της Ανατολής» στις οποίες αρθρογραφούσε ο Καπετανίδης

Ο Νίκος Καπετανίδης, δημοσιογράφος, εκδότης και διευθυντής εφημερίδων και περιοδικών της Τραπεζούντας, είναι ένας από τους χιλιάδες εθνομάρτυρες του ποντιακού ελληνισμού. Γεννήθηκε το Δεκέμβρη του 1889 στη Ριζούντα, το χωριό του σημερινού πρωθυπουργού της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν. Τέλειωσε το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας το 1905 και εργάστηκε στην Τράπεζα που διατηρούσαν οι αδελφοί Φωστηρόπουλοι. Τότε άρχισε να ασχολείται με τη

δημοσιογραφία και τη λογοτεχνία.

Μαχητικός δημοσιογράφος και θεατρικός συγγραφέας

Έγραφε χρονογραφήματα σε εφημερίδες, όπως ο «Φάρος της Ανατολής», η «Εθνική Δράσις», ο «Πόντος», στο περιοδικό «Ηχώ του Πόντου», στα ετήσια «Ημερολόγια» του Κωνσταντίνου Σκόκου και της Ελένης Σβορώνου, αλλά και στην «Επιθεώρηση» του εκδότη και γιατρού Φίλωνα Κτενίδη με το ψευδώνυμο «Σίσυφος» ή «Σπύρος Φωτεινός». Έγραφε επίσης κωμωδίες και δράματα που ανέβαιναν στο θέατρο της Τραπεζούντας.

Κατά τη διάρκεια της ρωσικής κατοχής, (1917-18), εξέδωσε την εβδομαδιαία εφημερίδα της Τραπεζούντας «Σάλπιγξ» και τον Οκτώβριο του 1918, με την ανακατάληψη της Τραπεζούντας από τους Τούρκους, την εφημερίδα «Εποχή». Μέσα από τις στήλες της, επέκρινε τα κακουργήματα και τις θηριωδίες των Τούρκων, με αφάνταστο θάρρος και μαχητικότητα. Τόλμησε οξύτατους διαλόγους από τις στήλες της «Εποχής» με την τυφλά φανατική και μισελληνική τουρκική εφημερίδα της Τραπεζούντας «Σελαμέτ», γύρω από το θέμα της ανεξαρτησίας του Πόντου.

Ο Τοπάλ Οσμάν σκορπίζει τον όλεθρο

Όταν ο Κεμάλ έδωσε το σύνθημα: «αφανίστε τους γκιαούρηδες», ο δήμιος του Πόντου Τοπάλ Οσμάν που είχε φτάσει με το ασκέρι του από τη Σαμψούντα στην Τραπεζούντα, επισκέφθηκε τα γραφεία της «Εποχής» για να δει και να γνωρίσει προσωπικά τον ατίθασο δημοσιογράφο που δεν βάζει νερό κρασί του.

Ο Οσμάν έσερνε πίσω του τη φήμη του αιμοβόρου και αιμοσταγούς, αφού έπνιξε στο αίμα την Σαμψούντα και κατακρεούργησε κυριολεκτικά το άνθος της Κερασούντος, την αφρόκρεμα σε μόρφωση, σε πλούτο και σε κοινωνική υπόσταση, δικηγόρους, γιατρούς, φαρμακοποιούς, καθηγητές, κτηματίες, μουσικούς, δασκάλους. Φαίνεται πως ήλθε η σειρά της Τραπεζούντας....

Οι άνδρες του, βρομεροί φονιάδες, αποβράσματα της κοινωνίας, αγράμματοι και απαίδευτοι, πάνοπλοι, έσπερναν τον τρόπο, την καταστροφή και τον όλεθρο σε Κερασούντα, Τρίπολη, Ορντού, Σαμψούντα, Οινόη, Φάτσα και χωρίς αντίσταση, έσφαζε γυναίκες, παιδιά και γέρους, ατίμαζε κορίτσια και έκαιγε σπίτια.

Η συνάντηση του δήμιου του Πόντου με τον Καπετανίδη

Όταν ο Καπετανίδης έμαθε ότι θα τον συναντήσει ο Τοπάλ Οσμάν, είπε στους συνεργάτες του: «Το κεφάλι μου δε στέκεται καλά στους ώμους μου». Εκείνοι

τρομοκρατημένοι, του συνέστησαν να φύγει, να πάει στη Σάντα. Ο Ν. Καπετανίδης αρνήθηκε.

Τα «Δικαστήρια της Ανεξαρτησίας» έβγαζαν μόνο αποφάσεις εις θάνατον δι' απαγχονισμού

Ήδη, από το 1919, ο Οσμάν ήθελε να επιβάλει λογοκρισία. Φωνές σαν του Καπετανίδη, έπρεπε να σιωπήσουν. Η πληροφορία για την επιβολή λογοκρισίας έφτασε και στα αυτιά του Καπετανίδη, που γράφει στην «Εποχή» την 1η Αυγούστου του 1919, με τίτλο «Λογοκρισία»:

«Λογοκρισία λοιπόν! Αυτόν τον ψίθυρον ακούομεν και μας φαίνεται περίεργον πώς το μανθάνομεν τελευταίοι... Αν είναι ακριβής η είδησις, αισθανόμεθα εκ των προτέρων πόσον σκληρά θα μας πλήξει το ψαλίδωμα του λογοκριτού. Οι αναγνώσται των εφημερίδων ας ετοιμασθούν να ιδούν κενά εις τας στήλας των και ας ασκηθούν εις μαντικήν δύναμιν. Ευχόμεθα εις τούτους εκ ψυχής και εκ καρδίας να μην υποστώμεν το ανηλεές αυτό ψαλίδωμα...».

Με σκληρά λόγια τον απείλησε ο Τοπάλ Οσμάν ότι θα τον εκτελέσει αν δεν συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του. Να πάψει να γράφει και να ξεσηκώνει τους Ευρωπαίους εναντίον των Τούρκων. Ο Καπετανίδης απτόητος άφησε τον Τοπάλ Οσμάν να πει εκείνα που ήθελε και να απειλήσει. Όταν έφυγε όμως συνέχισε την ανόθευτη αρθρογραφία του χωρίς να αυτολογοκρίνεται από φόβο.

Τραγικό τέλος με τρεις λέξεις στα χείλη: Ζήτω η Ελλάς

Ο Καπετανίδης συνελήφθη λίγες μέρες αργότερα και κατηγορήθηκε μαζί με

άλλους 68 Ελληνοπόντιους πατριώτες ότι αγωνιζόταν για την ανεξαρτησία του Πόντου. Οδηγήθηκαν στα «Δικαστήρια Ανεξαρτησίας» της Αμάσειας. Και όταν ο πρόεδρος του δικαστηρίου απηύθυνε στον Καπετανίδη την κατηγορία, εκείνος σηκώθηκε και συμπλήρωσε: «Όχι μόνον για την ανεξαρτησία, αλλά και για την ένωση του Πόντου με την Ελλάδα!».

Εκτελέστηκε με απαγχονισμό στις 21 Σεπτεμβρίου του 1921, σε ηλικία 32 χρόνων. Οι τελευταίες λέξεις του μπροστά στην αγχόνη ήταν: «Ζήτω η Ελλάς».

Κεντρική φωτογραφία: Ο ηρωικός δημοσιογράφος Νίκος Καπετανίδης που κάποτε η ΕΣΗΕΑ θα πρέπει να τον τιμήσει

*Ο Τάσος Κοντογιαννίδης είναι δημοσιογράφος, συγγραφέας και ερευνητής ιστορικών θεμάτων.

Πηγή: infognomonpolitics.blogspot.gr